

BOGOLJUB

CERKVENI LIST ZA SLOVENCE.

Štev. 24. Leto IV.
v LJUBLJANI, 28. dec. 1905.

Izhaja

vsak drugi četrtek
po 1. in 15. dnevu v mesecu.

Izdaja „Katoliška bukvarna“.
Tiska „Katoliška tiskarna“.
Urejuje Janez Ev. Kalan.

Cena

mu je na leto 1 K 60 vin.
Zunaj Avstrije 2 K 8 vin.
Za Ameriko 2 K 60 vin.

Spisi, dopisi in darovi se pošiljajo: Uredništvu „Bogoljuba“ v Zapogah, P. Smlednik, (Kranj.)
Naročnina in inserati pa: Upravištvu „Bogoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice 2.

Vsebina XXIV. zvezka:

	Stran
Čujte, ker ne veste ...!	369
Koncu leta	370
Prišel je kralj miru	371
K očetovemu srcu	372
Šola krščanske popolnosti	374
Petdesetletnica tržiško-koprškega škofa premilost. gospoda Franc Ks. dr. Nagla	376
Nikdar slabe volje	379
Nekaj spominov z mojega pota. (Dalje.)	379
Razgled po katoliškem svetu	382
Cerkveni razgled po domovini	382
Odpustki meseca januarja 1906	384
Darovi	384

*Prva številka prihodnjega letnika izide, če bo le mogoče delo v
tiskarni zmagati, v četrtek, 11. januarja.*

**Novo zelo lepo
nebo (baldahin)**

se dobi naprodaj po pri-
meroma zelo nizki ceni.

Kje?

Pové uredništvo „Bogoljuba“.

Podpisana uljudno naznanja preč. duhovščini, da je otvorila
na Mestnem trgu šte. 7 v Ljubljani
zalogo umetnih cvetic

ter se priporoča v naročevanje cerkvenih šopkov, dekoracijskih
vencev in cvetic, dalje vencev za gg. novomašnike, nagrobnih
vencev in trakov itd. po najnižjih cenah. 1719 B 17

Postrožba točna in poštna!

Najodličnejšim spoštovanjem **Antonija Mildner.**

Čujte, ker ne veste...!

Novoletno premišljevanje.

Ko boste dobili tole zadnjo letošnjo številko „Bogoljuba“ v roke, si bosta ravno staro in novo leto roko podajala. Eno leto se pogreza v večnost... S smehljajem na licih nas pozdravlja novo. Kaj nam bo prineslo?...

Mi smo srečno čakali konec leta, kate-rega smo zdaj leto začeli. Toda mnogi so v teh 365 dneh dali slovo vsemu zemeljskemu in šli v večnost. Kakšno? Kdo more vedeti! Samó to je gotovo, da večnost, kakršne so začeli, trajala bo brez konca...

Kdaj pride vrsta na nas? Kdo vé! — In kakšen bo naš konec? Ko bi nam mogel kdo povedati! — In naša večnost? Ta pa gotovo taka, v kakršnem stanu bomo ob koncu življenja.

Zelo podučno je za nas, ki nas konec še čaka, kako in zakaj in v kakšnih razmerah se se ločili s sveta oni, ki so šli pred nami.

O ravnokar minevajočem letu še nimamo podatkov. A prišle so nam pred oči številke iz preteklega leta 1904 o „ljudskem gibanju“ na Kranjskem. Novega leta dan ljudje napeto poslušajo oznanilo, koliko je bilo preteklo leto v fari poročenih, rojenih, umrlih. Tako naznani- lo od cele dežele bo še bolj zanimivo. To se spomina vredne številke in podučne, opo- minjajoče in svareče. Oglejmo si jih!

Leta 1904 je bilo na Kranjskem sklenjenih 3393 zakonov. Rojenih je bilo 18.251, med temi 466 mrtvih. Umrlo jih je 12.218, in sicer do 5. leta 4610, od 5 — 15. leta 612, od 15. do 30. leta 924, od 30. do 50. leta 1257, od 50. do 70. leta 2437, čez 70 let 2378.

Vzrok smrti je bil pri 2022 jetika, pri 758 pljučnica, pri 346 kap na možgane, pri 361 kap na srce in druge srčne bolezni. Ponesrečilo se jih je 274, in sicer 68 utonilo (!), 26 opeklo, 15 jih je bilo v tunelih ubitih, 11 bilo zasutih, 10 se jih za- dušilo, 6 jih na gorah padlo v globočine, 48 jih drugače nesrečno padlo, 10 se jih pone- srečilo na železnici, 4 v tovarnah. Samo- morov je bilo 46 (!), ubojev 30 (!), umorov 5, med temi 2 otroka.

To samo na Kranjskem. Drugod bodo približno enake razmere.

Te številke nam dajo nekaj misliti... Posebno troje.

Prvič: Veliko je število od kapi zadetih, torej nagloma in večinoma neprevideno umrlih. Ali so bili ti vsi v stanu milosti božje v trenutku smrti? ... Pripravljeni nenadoma stopiti pred Sodnika? ... Pa tudi od onih, ki so umirali polagoma, me- nite li, da so se vsi dobro pripravili na smrt?

So bili vsi pri zdravi pameti in dobri zavesti? Gotovo ne vsi. In če so bili, so li vsi opravili prav dobro skesano spoved in natanko sklenili svoje račune, kakor jih je treba, preden človek nastopi pot v večnost? ...

Drugič: Veliko je število pone srečenih, torej tudi nagloma umrlih. Posebno veliko se mi zdi, da jih je utonilo. Ali ni bila večkrat temu vzrok nesrečna pijanost? ... Pogrešam pa še število zmrznjenih, brez katerih gotovo ni bilo, kakor tudi število zadetih od strele, o kateri se tolikokrat sliši.

Tretjič: Veliko je število samoumorov in ubojev, torej zopet nesrečno kon'avših ...

Če se vprašamo, kje so zdaj vsi ti? ... So li dosegli namen, zaradi katerega so bili ustvarjeni? ... Blagrujejo li ali preklinjajo dan svojega rojstva? ... Kakšna je njih usoda? — Kak odgovor bi na to vprašanje dobili? — Nihče nam ga ne bo dal; tudi sami si ne smemo sodbe delati. Tudi pri onih, ki so na videz nesrečno končali, si ne smemo sami sodbe napravljati. Morda je ž njimi boljše kot si mislimo. — Toda s strahom nas mera vendar navdajati misel, da pri tolikem številu je morda vendarle precej takih, ki svojega cilja niso srečno dosegli ... Gotovo je le

nekaj; namreč to, da se prenarediti ne dá ničesar več ...

Oni so sklenili. Naša večnost pa je še v božjih in naših rokah. Bomo li danes leto še na svetu? — Morda, ali pa ne ... In če ne bomo, kje bomo pa? ... To je v božjih rokah, ki je gospodar našega življenja, ki nas to leto lahko pokliče k sebi, ko bomo ali na postelji, ali na cesti, ali na polju, doma ali drugod, na suhem ali na vodi, — povsod in vsak trenutek. — Še bolj pa je to v naših rokah, ki smo sami svoje sreče ali pa nesreče kovači. Saj vemo: Kakršno življenje, taka smrt, taka sodba, taka večnost. Hočemo li, da nam bo dobro po smrti, skrbimo za to pravočasno, takrat, ko smo živi in zdravi. V stanu, v kakršnem ne želimo umreti in pred sodbo iti, v takem ne živimo! — In ker vemo, da smo pred sodbo lahko poklicani vsako minuto, zato se nobeno minuto ne vdajajmo brezskrbnosti; nobeno minuto v stanu, v kakršnem ne želimo biti poklicani s sveta, v smrtnem grehu; nobeno minuto za smrt nepripravljeni!

Čujte, ker ne veste ne ure ne dneva! ...

To je voščilo, to priporočilo „Bogoljubovo“ vsem njega bravcem za novo leto.

Koncu leta.

S to številko se za to leto poslavljamo od svojih naročnikov.

Zahvaljujemo se vsem, ki so nas podpirali s pisanjem, naročenjem, in vsem, ki so nam bili prijazno naklonjeni. Bog jim poplati!

Ali se bomo prihodnje leto še videli? Še skupaj hodili, skupaj kramljali, skupaj se posvetovali in ogrevali za to, kar je koristno in potrebno v dušnem oziru nam samim kakor vsemu našemu ljudstvu?

Ko vabimo in prosimo, da bi nam kaj novih naročnikov preskrbeli, je najprej potrebno, da nam stari zvesti ostanejo. Pri pregledovanju knjige naročnikov smo pa lani videli, da kakor je v nekaterih farah število novih

poskočilo, tako je drugod padlo. Zakaj to? Ali niso morda nikogar imeli, ki bi jih bil pozival, povabil, priporočal, naj vstrajajo? ... Ali se jim ne zdi „Bogoljub“ vreden branja? vreden svojih 80 krajcarjev? ... Že mogoče. Nazori so različni. Dva litra vina v eni uri izpiti, par cigar, ki gredo in izginejo v zraku, to se jim zdi vredno tega denarja, list, ki jim prinaša celo leto mnogo ur koristnega užitka, pa ne!

Drugi mislijo zopet drugače. Tu nam piše mladenič s dolenske strani: „Pišem te vrstice, ker nimam priložnosti, govoriti s fanti, da bi jih pridobil za „Bogoljuba“, v prvi vrsti mojih bratov po Mariji, pa tudi drugih. Več župnij je, ki imajo precejšne število naročnikov, četudi so

bolj majhne, medtem ko jih je v nekaterih velikih župnijah prav malo. Saj vendar ni taka reč borih 80 kr. Koliko pa gre denarja za nepotrebne in škodljive cigarete! Le nekoliko tega denarja, pa bo veliko več „Bogoljuba“ šlo med svet*.

Zares, ravnokar sem slišal od kmečkega fanta, da zakadi na cigaretah vsak dan 10 do 20 kraj. Zračunite, koliko je to na leto. Okoli 50 goldinarjev, ki gredo v zrak! Pa teh ni škoda, ampak 80 kr. je škoda za koristen list.

Prav nakratko in krepko pa nam pove neka dobra Dolenjka: „Tega pa ne smem pozabiti povedati, da „Bogoljub“ nas tako veseli in nam je je tako všeč, da dokler bom imela le 80 kr., brez njega ne bom. Kakor se otroci vesele belega kruha, tako se mi „Bogoljuba“.

Z novim letom bo dobil „Bogoljub“ novo obleko. Umerjena mu je že. Boste videli, če se mu bo podala.

Končno še eno besedo opravičenja tistim, ki so nam poslali svoje spise, kateri pa niso zagledali belega dné. Gotovo se jim je s tem kaj zamerilo. Ker nismo vsakemu posamezno odgovarjali, tukaj nekoliko odgovora! Če napišete neizšolani ljudje kako stvar, morate že toliko ponižni biti, da prepustite sodbo uredniku, če je za tisk ali ne. Marsikomu se njegova stvar prav dobra zdi, drugemu se pa zdi vse drugače. Večinoma je v vseh nam doposlanih spisih dobro jedro; toda stvar je bolj

slabo obdelana. Treba bi bilo veliko popravljanja, ali pa popolnoma nanovo prepisati. Ker pa za blago ravno nismo v zadregi, pisanja imamo pa že tako dosti, zato se taka reč odloži. Marsikaj še ni zavrženo, in bomo, kedar bo čas, pregledali in kar se da porabiti, porabili. — Posebno veliko smo prejeli pesmi, ki niso videle tiskarne. Veste pesmi zlagati, to pa ni kako vsakdanje rokodelsko delo. Zato je treba posebnega talenta, ali kakor pravimo: žilice. Taki, ki poskušajo, nekoliko žilice že večinoma imajo, toda to še ni dosti. Treba je imeti tudi kaj šole, študija. Neke besede v kitice spraviti, to še ni vselej pešem. — Zatorej poskušati in za poskušnjo dopošiljati, ima vsak pravico. Če se bo pa tiskalo, to mora pa prepustiti razsodbi. S slabimi izdelki bi se osmešili.

Še za zadnjo številko malo izgovora! Zadnje številke niste v pravem času dobili, ker stavci v tiskarni niso redno delali. Zato je delo zastalo, urednik je šel iz Ljubljane, ne da bi bil kaj opravil, potem so prav v veliki naglici delali, in tako je številka zelo slabo izpadla in je vse polno napak v njej, da me je bilo pošteno sram, ko sem jo v roke dobil. Naj bo spregledano!

Kako pa, da ne pozabim vprašati, čebelice, ali se kaj gibljete?.. In kako vam gre od rok?

Tedaj pa na svidenje v novem letu!

Mir, milost in blagoslov božji z vami vsemi!

Prišel je kralj miru . . .

Božična noč . . .

Prinesli so na krilih jasnih
jo angeli v nižavo,
v glasovih mehkih, ljubko-krasnih
božični spev zapeli so v daljavo:
„Bogu v višavah bodi čast
in mir zemljanom v last!“
In širni svet in zvezdnato nebo
odpevala krilatcem sta glasno:
„Na zemlji mir!“
Skrivnostno je po smrečicah šumelo,
med golim drevjem ljubko je zvenelo:
„Na zemlji mir!“
Srebrna voda, ki se v dolu vije,
je nežno pela sladke melodije:
„Na zemlji mir!“

Med himno svetonočno pa hiteli
so angeli pod slednji krov,
in mir in srečo, božji blagoslov
trosili so po zemlji celi.
Kar bije src tu v solz dolini,
ostalo ni nijedno brez daru,
vsakomur zazvenelo v duše je globini:
„Prišel je Kralj miru!“

Da, sveta noč,
ti si prinesla mir na svet,
ti si prinesla ogenj vroč,
prinesla si ljubezni cvet.
Oko nedolžno z bliščem si obdala,
ki v njem se ziblje mir,
na čelo starčkovo si mir vpisala
in solzam si zaprla tir.

Tam, kjer je tuga kraljevala,
smehljaje pot si pokazala.
O blažena, o sveta noč!
Zakaj hitiš v globine večne?...
Ostani še, blažilna tvoja moč
nas dela srečne.

Pa, kdo ustavi časa tek?
Prekrasna noč, ti moraš v vek.
Le hiti, hiti pota svoja,
vem, da ostanka nimaš tu,
pa saj ostane nam miloba tvoja:
pri nas ostane Kralj miru.

S. E.

K Očetovemu srcu!

Kar je še na svetu bilo očetovskih src, pač še ni bilo srca očetnega, do katerega bi mogel imeti otrok toliko zaupanja kot je presveto Srce Jezusovo, saj je to Srce srce vse-mogočnega, neskončno dobrotljivega Boga, ki nam *more* in *hoče* vselej pomagati. Vrhu tega nas pa to Srce še tako ljubeznivo vabi k sebi, nas prosi, da naj se k njemu zatekamo ter nas z besedo in dejanjem zagotavlja svoje pomoči. Kdo bi torej ne hitel k temu presvetemu očetovskemu Srcu, zlasti kedar ga obiščeje bridkosti in težave? A še dvojna okoliščina nam more posebno zaupanje vzbuditi do presv. Srca Jezusovega.

Mnogo reve in bede biva na svetu. Posebno se ta skriva po večjih mestih v zaduhlih podzemeljskih prostorih. Kdo bi po teh mestih npr. v Londonu mogel prešteti velike množice ljudi, ki umrejo lakote, reve in bede. Ali pa mar v teh mestih ni dobrih, usmiljenih src, ki bi mogla in hotela pomagati tem ubogim trpinom? Gotovo tudi v teh mestih se najdejo dobri, premožni ljudje, ki so pripravljeni priskočiti na pomoč tem ubogim trpinom. Ali kaj pomaga, ker pa ti ne vedo za revo onih, ti trpini pa nesmejo k njim, kjer jim prepoveduje postava beračiti ali ker bi jim tudi strežaji zabranili. In če bi tudi mogli k njim, marsikateri bi ven-

dar to opustil, ker mu je pretežko razodeti svojo revo in bedo, pokazati rane svojega srca. Koliko je po večjih mestih družin, zlasti takih, ki so bile nekdanj v boljšem položaju, ki raje lakoto trpe, kakor da bi razodeli svoje pomanjkanje. Slednjič se pa po teh mestih najde tudi še veliko več takih ljudi, zlasti v današnjem skrajno sebičnem svetu, ki bi lahko pomagali, imajo vsega dovolj, a nočejo pomagati, seveda ker iz lastne izkušnje ne poznajo uboštva in pomanjkanja. Zato pa z druge strani tudi taki, ki so že enkrat okusili bridkost solza, ki so sami že prenašali pomanjkanje in potrebe, kaj radi priskočilo na pomoč svojemu bližnjemu v njegovih potrebah in nadlogah. K temu se pa tudi človek sam v svojih križih in težavah najraje zateka, ker je skoraj vedno prepričan da bo pri njih, ako je le kako mogoče našel tolažbo in pomoč.

Ako pa vse to uporabiš na prsv. Srce Jezusovo, moraš pač reči, da ga ni srca, h kateremu bi se mogel z večjim zaupanjem zateči kot je ravno to očetovsko Srce. To Srce pozna dobro tvoje srčne rane, natančno ve za tvoje križe in nadloge, za tvoje bridkosti in težave. Njemu ni treba šele na dolgo razlagati, kaj te teži, kaj ti prozroča skrbi in vabi solze iz oči. Njemu je vse to že znano. Ali ti niso znane

njegove besede: „Ne skrbite kaj boste jedli, s čim se boste oblačili — saj vaš Oče ve, da vsega tega potrebujete.“ S tem seveda ni rečeno, da bi moral roke križem držati in čakati, kdaj ti Gospod pomaga, marveč se moraš tudi sam potruditi in ga zlasti prositi potrebne pomoči. Njegova očetova roka je že pripravljena ti pomagati, le na to čaka, da prideš k njemu ter ga prosiš pomoči. Kaj bi torej ne hitel k njemu, saj je tako lahko. Nihče ti ne brani k njemu, nobena postava ti ne zabranjuje beračiti prištem najvišjem kralju. Ni ti treba skrbeti za obleko, ne premišljevat, kaj boš govoril, kako izrazil svoje srčne želje. Čim preprosteje, čem bolj otroško mu jih razodeneš, tem raje te posluša in tem gotoveje te usliši. Usliši pa, oh, tako rado, saj je samo že vse to občutilo, kar tebe teži, kar muči tvoje srce. Očetovsko presv. Srce Jezusovo iz lastne izkušnje pozna vse tvoje reve in nadloge, križe in težave. Ti trpiš lakoto in pomanjkanje, poglej Gospoda v bornem betlehenskem hlevcu, na begu v Egipt, v ubogi hišni Nazareški, ali si moreš misliti večje uboštvo in pomanjkanje? Tebe muči huda bolezen, oh, ozri se na Gospoda na križu visečega, vsega obdanega z ranami, v najstrašnejših bolečinah. Tebe preganjajo ljudje, te opravljajo in obrekujejo, hudo zoper tebe govore — kdo je pač v večji meri vse to okusil kot ravno presv. Srce Jezusovo, ki je vse dni svojega življenja moralo prenašati najhujše preganjanje, zaničevanje in zasramovanje, obrekovanje in druge krivice. Ako je že kak človek poskusil tvoje bridkosti in težave, poskusil jih je pač v več kot polni meri tvoj Gospod Jezus Kristus, izkusilo njegovo presveto Srce. Glej torej, s kolikim zaupanjem pač moreš hiteti k njemu, ga prositi tolažbe in pomoči ter prepričan biti, da te bo uslišal, ker je sam izkusil bridkost tvojih težav in nadlog.

Takega zaupanja se lahko učiš od nedolžnega otroka, o katerem ti pripoveduje sledeča dogodbica, ki je kaj primerna za božični čas. — V malem mestecu je živela uboga vdova, ki je imela edinega otroka, desetletnega dečka. Ubogo vdovo je bilo obiskalo že mnogo bridkosti in težav. Njeno edino veselje je bil mali Friderik. Na vse načine se je trudila, da bi

otroka prav dobro vzgojila. Dasi uboga, mu je vendar semintje napravila kako veselje. Zlasti o božičnem prazniku ga je vsako leto razveselila z lepim božičnim drevescem.

Zopet se je bližal božični praznik, a uboga vdova prvič ni mogla tega veselja napraviti svojemu nedolžnemu otroku. Otrok je kaj kmalu zapazil, da mater muči neka skrivna bridkost, ki se je razodevala v njenem otožnem obličju in ker je videl, da kar nič ne pripravlja božičnega drevesca, jo še opozori, da naj nikar ne pozabi na to. — S solzami v očeh mu zdaj mati razodene, da mu letos ne more napraviti tega veselja, ker niti za najpotrebnejše nima denarja.

Nedolžni otrok ni hotel materi povečati žalosti, zato kar nič ne razodene, kako mu je hudo pri srcu. Zvečer v postelji pa zalijejo solze njegove oči in mile se razjoče. Na vse strani premišljuje, kaj bi storil, da bi tudi letos imel božično drevesce. Kaj stori? Nekega večera, ko je mati ravno pripravljala večerjo, se izmuzne iz hiše ter gre na pešto. Tam zahteva papir in zavitek. V kratkem času popiše ves papir, ga zvije, dene v zavitek, ter napravi naslov: „Na malega Jezusa v nebesih.“ Mirno položi tje pismo ter odide prepričen, da ni zastoj spisal prošnje.

Komaj odide, pride v sobo neka imenitna in blaga gospa. Ko zagleda pismo, prebere naslov ter vpraša, kdo da je pisal to pismo. Ko izve, da je to storil majhen deček, vzame pismo, ga odpre in bere:

„Ljubi, mali Jezušček! Sveti božični praznik se bliža. V par dneh je že tu. Ti veš, kako sem se ga vedno veselil. Letos sem pa žalosten, zakaj mi smo revni in še jesti nimamo kaj. Mnogokrat moram iti žalosten spat. Prosim te pošlji mi vendar božično drevesce z mnogimi lepimi rečmi in za mojo mater obleko in čevlje. Obljubim ti, da bom priden in pobožen. Tvoj te ljubeči Friderik...“

Na koncu pisma je Friderik napisal tudi svoj naslov. Gospa, ki je bila znana kot velika dobrotnica ubogih, je precej vedela, kaj ji je storiti. Zdelo se ji je, kakor da ji sam Gospod daje priliko zopet storiti nekaj dobrega. Takoj piše Frideriku, da naj pride z materjo na božični večer v zakristijo župne cerkve. Tam ga

je že čakalo krasno božično drevesce poleg najraznejših, in sicer zanj in za mater potrebnih reči. Na vsakem daru je pa bilo zapisano: „Malemu Frideriku od malega Jezuščka iz nebes.“ — Ni hče pa ni bil srečnejši ta večer v onem mestu od malega Friderika. — Ako se je mali Friderik s takim nedolžnim zaupanjem

zatekel k Gospodu, dasi še ni toliko poznal tega božjega Srca, s koliko večjim zaupanjem bi se pač moral še le ti zateči k temu najboljšemu Srcu, ko sem ti pokazal to pravo očetovsko srce v njegove skrbi in ljubezni do tebe!

J. M. Seigerschmied.

Šola krščanske popolnosti.

Najložji način skrbeti za krščansko popolnost.

Ali se še spominate na zadnji nauk v tej šoli? Vsak posamezen trenutek našega življenja moramo prav porabiti, vsako posamezno delo opraviti prav, to je: v pravem času, pravem kraju, na prav in popoln način. Iz posameznih trenutkov in posameznih dejanj se sestavlja celo življenje; če bodo torej vsi posamezni trenutki prav obrnjeni in dejanja na popoln način opravljena, bo celo življenje popolno.

To je zares zelo koristen nauk, ki nam močno pomaga premagati težave popolnega življenja. Kakor ni mogoče prelomiti cele butare šib, lahko nam je pa prelomiti vsako šibico posebe, takó bi se nam morda nemogoče zdelo vsa svoja dela popolno opraviti, nemogoče pa ni vsako posamezno delo opraviti na popoln način.

Ta nauk si hočemo dobro zapomniti! — Še nekaj važnega pa imamo danes temu dodati; nekaj tako važnega, da je od tega silno odvisna popolnost našega življenja. To je namen pri naših delih. Na namenu je veliko ležeče, da, na namenu je večkrat v se ležeče. Če napraviš kaj še tako dobrega, če je pa namen slab, je slabo celo dejanje; nasproti pa pomanjkljivo opravljena dela debe veliko večjo ceno, če izvirajo iz dobrega namena. „Svetilo tvojega telesa je tvoje oko; če je torej tvoje oko čisto, bo svetlo celo tvoje telo; ako je pa tvoje oko hudošno, bo celo tvoje telo temno.“ (Mat. 6, 22, 23) S temi besedami nam božji Zveličar razlaga to resnico. Oko pomeni tukaj namen. Kakor oko vodi človekove stopinje, tako namen vodi vsa naša dejanja. In če je oko — namen — vedno čisto, je čisto vse naše dejanje in nehanje.

Če si torej prizadevamo, vsak trenutek našega življenja prav obrniti in vsako dejanje: molitev, jed, delo, počitek itd. na kar najbolj popoln način opraviti, je to sicer že veliko; manjka pa še nekaj bistveno potrebnega, če hočemo, da bo naše življenje res popolno. Vse še tako dobro izvršeno; če pa namen ni dober, ni — nič dobrega!

Vemo pa, kako rad se kak slab namen prikrade v srce. In ravno najboljša in najplemenitejša dela so najbolj v nevarnosti, da jih slab namen pokvari, omadežuje in pred Bogom obveljavi. Slab ali nečist namen je kakor slana za cvetje: pod njim vse ovene, usahne, zgubi moč, življenje, zasluženje.

Samo slab namen pa navadno ne vodi in spremlja naših dejanj, večinoma nas vodi dober in najboljši namen pri naših delih, posebno pri delih pobožnosti. Toda, toda, — ta dober in najboljši namen ni popolnoma samo, ni popolnoma čist vsake primesi, vsake smeti. K dobremu in najboljšemu namenu se radi pridružijo in pritaknejo še drugi postranski, nebedijhtreba nameni. Le prašaj sam sebe, poglej nekoliko v svoje srcé, če ni tako, če ne boš našel notri mnogo takih smeti pomešanih med zlatim zrnjem blagih namenov. Da bi Boga častili, da bi njemu dopadli, da bi si pri njem plačilo zaslužili, to gotovo želimo in nameravamo, to nam je nad vse; toda, da dopademo tudi ljudem, da si njih hvalo in čast ali kako drugo zemeljsko blago zaslužimo, no, no, tega se pa tudi ne branimo, to nam pa tudi kaj dobro dene. Bogu edino in popolnoma vdanih duš, ki iščejo le njega samega in ničesar drugega; ki žele le edino njemu dopasti, pa naj

jih ves svet pozabi, zaničuje ali celo plane po njih, takih Bogu vdanih duš, takih popolnih služabnikov — ima Bog malo... In vendar takih si želi, taki so želje in veselje njegovega srca, take tudi obsipa s svojimi milostmi.

Pri p o b o ž n i h delih imamo vsaj n e k o - liko dobrega namena. Pri naših vsakdanjih stanovskih opravilih, iz katerih naše življenje večinoma obstoji, pa velikokrat sploh nimamo n i k a k e g a n a m e n a, ne slabega pa tudi ne dobrega, namreč nadnaravno slabega ali dobrega. Naš namen je le zgolj naraven; t o se pravi: se ne ozira na Boga, na dušo, na večnost. Delamo, jemo, spimo... samo iz naravnih vzrokov, zato ker moramo t a k e ravnati, ker drugače živeti ne moremo, ker tako naš stan, naša služba zahteva. Kar pa izvira le iz naravnega namena, ima tudi le naravno plačilo. Kar je storjeno le za ta svet ali zaradi tega sveta, bo tudi samo na tem svetu in samo s posvetnim plačilom poplačano. Kar ni storjeno z ozirom na Boga, Bogu na ljubo, od tega tudi Bog nič ne vé, tega on ne bo plačeval; o d tega naša duša nima nič.

Če tedaj pomislimo, kakor sem ravnokar rekel, da ravno iz takih dejanj obstoji velika večina našega življenja, potem sprevidimo, kolika škoda, kolika neprecenljiva zguba to za nas, da večino življenja n e k a k o z a i g r a č k a m o, z a p r a v i m o na svetu, n e d a b i o d t e g a k a j n e s l i v večnost!...

Čim pa napravimo pred vsemi temi deli dober, nadnaravno dober namen: zavoljo Boga, — brž poskoči notranja cena naših del neizmerno. Kakor bi jih požlahtnil, kakor bi jih okoval v zlato! Vsa naša dela so neprestana molitev, neprenehana služba b e ž j a. Da, vsa naša dela, vse naše življenje dobi svoje ceno šele od dobrega namena: t o l i k o j e v r e d n o, t o l i k o Bogu ljubo, k o l i k o r j e č i s t, k o l i k o r p l e m e n i t n a m e n, zaradi katerega delamo, zaradi katerega živimo. Delo samo na sebi je mrtvo, namen ga oživi.

Vidite veliko vrednost dobrega namena! Dobri namen je najložji in najizdatnejši način Bogu služiti, Bogu d o p a s t i. Marsikdo ne more bogvekaj za Boga storiti, ne more ljudi spreobračati, duš reše

vati, tudi ne more velike vbogaimedajati, niti postiti se in druge pokore delati; eno pa je, kar lahko vsakdo reče in misli: Vse Bogu v čast, vse iz ljubezni do Boga!...

Mimogrede naj omenim, da dobri namen je m n o g o t e r e n. Mislimo si lahko n. pr.: naj bo vse, kar delam in trpim, za pokore mojih grehov, ali za pomoč dušam v vicah, ali za spreobrnjenje grešnikov itd. Najžlahtnejši je pa oni namen, ki se obrača na Boga s a m e g a: vse zaradi Boga, vse Bogu v čast, in še bolje: Vse iz l j u b e z n i do Boga. Ljubezen namreč je najžlahtnejši dar, ki ga moremo Bogu darovati. Drugega sploh od nas ne zahteva, drugega ne potrebuje; ampak eno je, kar želi in hoče: „Moj sin, daj mi svoje srce, — daj mi svojo ljubezen.“ Torej najlepše: Vse iz ljubezni, iz same čiste ljubezni do Boga! — Vedeti pa moramo, da ta najplemenitejši dobri namen drugih dobrih namenov ne izključuje, ne izpodriva; ampak da imamo pri enem in istem delu poleg najlepšega lahko še več drugih dobrih namenov.

Po tem torej, kar smo premišljevali, bo vsak kristjan, če hoče kolikaj krščanske živeti, obudil dobri namen najmanj enkrat na dan, če ne večkrat. Marsikdo se toži, da zjutraj ne more velike moliti. Eno pa je, kar lahko vsakdo brez kake težave, brez kake pomude stori in obudi: dobri namen.

Tako vsak kristjan. Duši pa, katera hrepeni p o k r š č a n s k i p o p o l n o s t i, v kateri biva kaj več ljubezni božje, n e b o n i k a k o r z a d o s t o v a l o, dobr. namen obuditi vsak dan enkrat. Ampak desetkrat, stokrat na dan se bo povračal k dobremu namenu. Središče vsega njegovega življenja je Bog, zlasti živi Bog v presv. Zakramentu. Okolu njega se suče vse njegovo življenje, njegove misli, njegove želje, njegovo veselje in njegova žalost. Dočim je njegova roka pri delu, je srce njegovo pri Bogu; in v njegovi duši odmeva neprestano ali vsaj pogostokrat: Vse tebi, vse iz ljubezni do tebe, m o j J e z u s, k i m e t o l i k o l j u b i š. Tebi in le tebi živim, teba želim, tebe hočem in drugega nič. Tebi vse moje življenje, in vsak trenotek tega življenja, tebi vsak korak, vsak pogled, vsaka beseda, vsaka misel, vsak gibljaj, vsak dihlijaj, vsak

udarec mojega srca in vsaka kaplja moje krvi, tebi moj vse. Ves želim in hočem biti tvoj, bodi o Jezus, tudi ti — ves moj!...

Vidite, tako življenje je v resnici neprestana molitev, neprenehana božja služba, neprejenljivo združenje z Bogom. Kdo bi si ne želel takega življenja?...

Torej še enkrat: Vsako posamezno dejanje storiti na prav, na popoln način in iz čistega in najboljšega, to je — popolno življenje.

Ker smo na pragu novega leta, sklenimo vsak dan nastopnega leta preživeti tako, in novo leto, četudi sicer težave pridejo nad nas, bo za nas gotovo blagoslovljeno in bo srečno!

Petdesetletnica tržaško-koperskega škofa premilostljivega g Fr. Ks. dr. Nagla.

(Po „Novem listu“.)

Življenjepis. Premilostljivi škof tržaški Frančšek Ksaverij dr. Nagl je bil rojen dne 26. novembra 1855 na Dunaju. Dne 14. julija 1878 je postal mašnik. Prvo duhovniško službo je opravljal kot amstettenski kaplan. Ker je bil jako goreč in odločen, se je narodu jako priljubil posebno pa ga je rada imela šolska mladina. Komaj se je bil privadil in vdonačil v Amstetteru, ko mu je škof nenadoma odkazal začasno novo službo in ga potem poslal na višje šole na Dunaj v Avguštnoj, čedalje pa v Rim „All'Anima“. Po dokončanih šolah je postal profesor v Št. Hipolitu. Nato je bil imenovan za kaplana na cesarskem dvoru. Mimogrede omenjamo, da je izmed duhovnikov bil dr. Nagl prvi, ki je prišel k truplu nesrečnega cesarjeviča po oni osedepolni noči leta 1889. Nekaj časa je bil tudi šolski nadzornik za krščanski nauk. Koder je bil poprej gojenec, je potem postal predstojnik kot profesor, ravnatelj „Auguštimeja“ na Dunaju in ravnatelj zavoda „All'Anima“ v Rimu. V zadnjem zavodu je bil 13 let. Tu je pazil, da bi v zavodu ne prišla do pretežne veljave Nemčija, ter je vedno poudarjal avstrijski značaj zavoda, kateri je bil ustanovljen za celo rimsko-nemško cesarstvo, čigar glave pa so bili v zadnjem času avstrijski cesarji.

Kakor poprej na Dunaju, tako je imel priliko v Rimu, da se seznanil z najvišjimi krogi. To znanje je vplivalo zelo ugodno na njegovo splošno izobrazbo, da je dobil vedno

širše obzorje. V Rimu je oskrbljeval tudi nekatere cerkvene zadeve raznih škofij iz Avstrije in Nemčije. Ko je velečastiti g. dr. Ivanč bival v zavodu „All'Anima“, ga je izbral dr. Nagl za svojega tajnika in mu poveril važne stvari.

Zavod „All'Anima“ je dr. Nagl vsestransko spopolnjeval in ga tudi materialno znatno dvignil. Skrbel je za pevski zbor, snoval zveze umetnikov in rekedelcev. Za svoje neumorno odlično katoliško delovanje je bil povsod priljubljen. Radi so ga imeli visoki cerkveni in državni dostojanstveniki, vsi so ga spoštovali in ljubili. Revežem je pomagal z uspešnim delovanjem v Vincencijevi družbi, za katero je znal navdušiti tudi visoke kroge. Gojencem in potnikom je bil skrben oče. Tako se je utrdil v delovanju, ne da bi zato pričakoval kake časne nagrade ali časnega odlikovanja, če tudi je to dobil in sicer od cerkvene in posvetne oblasti. Toda Bog mu je določil nov delokrog. Tržaško-koperska škofija je bila izpraznjena, odkar je zadnji škof blagopokojni Andrej M. Šterk legel v grob.

Listi so mnogo ugibali, kdo postane škof v Trstu. Med različnimi kandidati so imenovali tudi dr. Nagla, a kmalu so prinesli resnično vest, da je dr. Nagl bil odklonil škofijo tržaško-kopersko. Da, to je storil zavedajoč se velike odgovornosti, s katero je združeno tako breme. Ker pa je bila izrečna volja blagopokojnega papeža Leona XIII, da gre dr. Nagl v Trst, zmagala je nad strahom

pokorščina do vidnega poglavarja sv. Cerkve. Sprejel je torej težko breme s trdnim zaupanjem, da mu bo Bog dal potrebnih milosti za vladanje te čiste tuje škofije. Sveti oče ga je potrdil dne 9. julija 1902, a dne 15. julija je bil dr. Nagl posvečen za škofa in dne 31. avgusta 1902 je prišel v Trst. Gotovo se mu je zdela težavna pot, ko so ga privedli v procesiji po strmi poti k sv. Justu.

Tako je začel dr. Nagl škofovati v tržaško koprski škofiji.

Mi nismo o njem poprej dosti vedeli, toda ko smo slišali, da je mož splošno izobražen in ima široko svetovno obzorje, smo upali, da se nam ga ne bo bati. Nismo se motili.

Predolgo bi bilo, ko bi hoteli naštevati vse, radi česar mi svojega škofa spoštujemo. Nekaj pa hočemo vendarle omeniti.

Na vse zgodaj, ko se je odločil vsprejeti v drugič mu ponujeno škofovsko stolico, začel se je učiti slovenskega in hrvaškega jezika. Za svojega kaplana si je izbral najprej Hrvata potem pa Slovenca. Naročil je več listov slovenskih in hrvaških ter se marljivo vadil v naših jezikih. Priložnost pečati se z našimi jeziki mu je nudila tudi škofijska pisarna, v kateri se uradno posluje tudi po našem. S pridnostjo in nadarnostjo priučil se je do dobra naših jezikov, v katerih se

vedno bolj in bolj spopolnjuje. Ni nam treba posebej povdarjati, da pridiguje in izprašuje otroke krščanski nauk v našem jeziku tudi v mestih. V Trstu pri sv. Jakobu so se začele slovenske šmarnice še le pod njegovim vladanjem.

O najboljših namenih škofa dr. Nagla pričajo njegovi krasni pastirski listi. Prvi o miru, drugi o Cerkvi in tretji o krščanskem življenju. Novo življenje je prišlo po njem tudi v uradni škofijski list. Ni čudno. Sam vladika

je mnogo izkusil in mnogo spoznal po svojem odličnem delovanju in poslovanju na Dunaju in v Rimu. Da bi pa nadaljeval to kar si je poprej pridobil, je naročen na raznovrstne liste in knjige posebno glede novih rimskih naredb in določb.

Kot prijatelj mladine kaže mnogo zanimanja za dijake, posebno tiste, ki se žele posvetiti duhovnemu stanu; poteguje se za bogoslovce in gleda, da bi zboljšal duhovnikom njihov položaj. Odlikoval in poskrbel je odlikovanja mnogim zaslužnim možem. Dekanom je dal posebne pravice in jim priporočal dekanijske vizitacije in dekanijske konference. Duhovščino iz Trsta in bližnje okolice zbira v svoji palači navadno enkrat na mesec. Tudi duhovne vaje za duhovščino se pod njim redno drže.

Že večkrat smo povdarjali, da nam presvetli škof ne dela krivice v cerkvi. Zanima se za slovensko in hrvaško cerkveno naredno petje. Zelo pri srcu so mu tudi naše šole in gotovo jih priporoča koderkoli le more. Kakor v Rimu, tako je tudi tržaški Vincencijevi družbi vdihnil novo življenje. Njegova zasluga je, da se je osnoval odbor za „Varstvo deklet“ in da deluje tako uspešno pisarna za urejanje porok. Z „Merskim domom“ je on prišel v Trstu na dan. Celo vrsto društev se je razvilo in utrdilo vsled njegovega bodrila. Slovenske Marijine družbe v Trstu in okolici vrlo napredujejo, vrhovni voditelj vseh je pa preč. g. Fr. Kosce, ki je tudi postal kanonik, odkar je dr. Nagl pri nas škof. Pravila „Slovenskega Marijinega doma“ je z veseljem potrdil, ker želi, da bi dobila slovenska dekleta v Trstu pravo krščansko zavetišče. V sanatorij v Trstu so prišle po njegovem vplivu sestredovnice za postrežnice bolnikom. Ravno tako so vsprejeli zavod „Grisoni“ v Kopru redovnice v svoje roke. Tudi v tržaški sirotišnici so sprejele vodstvo sestre križarke na njegovo željo. V Trstu se je dokončala cerkev sv. Vincencija in tej bodo sledile v škofiji nove cerkve, za katere je začetek že tu.

V zadnjem času so se ustanovile štiri nove župnije.

Skrb presvetlega škofa se razteza tudi dalje. To priča njegovo zanimanje za izseljence (Rafaelova družba). Določil se je že pro-

ster za kapelo v palači, kjer stanujejo izseljenci, ko čakajo na parobrod, da odplove.

Da mu je zelo mar katoliški tisek, se razume že posebi.

Pri vsem tem hvalevrednem delovanju pa se dobi tuptam kak nepridiprav, ki hujska proti škofu v slabih listih. Že večkrat smo dokazali, da ima od takih nepoštenih člankov in dopisov škodo — le narod naš. Zato smo izvestnim listom mnogokrat dokazali njihovo nevednost in pa zlobo.

Glede bogoslužja se škof drži tega, kar mu velewa vrhovna cerkvena oblast, sv. stolica. Enako sveta mu je glagolica kakor latinica, koder jo sv. stolica odobruje. Tako se ni nikdar še oglasil proti listu in evangeliju, katera se pravno pojeta v hrvaških krajih v staroslovenščini, temveč le izrazil pravično željo, naj se slavet zamenja s pravim bogoslužbenim jezikom staroslovenskim (glagolico). Kar se tiče bogoslužja, želi biti vsem pravičen, a v prvi vrsti vdan sveti stolici. Ko je bil v Rimu, je obdeleval dva rituala za dve škofiji, koder se v ritualu (obredniku) upošteva tudi narodni jezik. Upamo, da nam bo poskrbel tudi v naši škofiji tak obrednik, v katerem se bo upošteval tudi naš jezik, kolikor je to stranki strogo potrebno in to v smislu sv. stolice.

Ricmanjske vprašanje, katero se je začelo pred njegovim prihodom, hoče urediti in rešiti po navodilih sv. stolice, na katero so se sklicavali tudi tisti, ki so se zavzemali za stvar. Poslal jim je štiri pastirske liste, odprl jim cerkev, v kateri se sedaj daruje sv. maša vsako nedeljo in praznik. Poskrbel je Ricmanjcem novo župnijo, poveril dušno pastirstvo in oskrbnništvo cerkve sosednemu, en četrt ure oddaljenemu slovenskemu župniku katinarskemu, — ki se za ricmanjski narod žrtvuje in prihaja v Ricmanje maševat. Poskrbel je, da poučuje učitelj v Ricmanju krščanski nauk v šoli in otrokom je sam daroval mnogo slovenskih katekizmov.

Storil je mnogo in storil bi še več, da bi ga izvestni krogi in osebe ne ovirali. V marsičem je mnogo bolj prost, ko so bili naši škofje-mučeniki, katerim se je očitalo pristranost, če so hoteli tudi kaj pravičnega ukreniti Slovonom v prid.

O petdesetletnici kličemo premilostljivemu škofu tržaško-koprskemu, naj nam ga Bog ohrani mnogo let, da bi se katoliška načela, načela za vsako narodnost pravična, vedno bolj udeleževala, da bi Slovani v Primorju prišli do vseh svojih pravic in da bi jih tudi ohranili. Ker smo pa mi tudi na meji države, želimo, da bi se posebno v Trstu vedno uveljavil tudi

avstrijski značaj. Za to oboje deluje tudi škof. — Zato, kar nam poreko nasprotniki škofovi na ta članek se ne zmenimo, ker hočemo biti resnicoljubni, vendar bodemo tudi v naprej slovenskemu narodu razkrinkali vse napade, ki se vrše pod pretvezo v obrambo „narodnosti“, a v resnici le v škodo sv. vere in tako tudi naroda.

Nikdar slabe volje.

„Kako je pa to, da ste vedno dobre volje?“ je vprašala neka žena svojo tovarišico, ker je vedela, da ni v posebno cvetočih razmerah. „Ali ostanete čisto hladni za vse nadloge in neprilike, ki jih morate pretrpeti od ljudi in od stvari?“ „Vse občutim, prav vse,“ pravi

ta, „a nič me ne rani.“ „In kakšno zdravilo imate?“ „Za vse trpljenje, ki mi ga napravljajo ljudje imam ljubezen, za vse nadloge, ki jih pretrpim vsled brezumnih stvari, imam pa molitev, in vselej, kadar se mi kaj hudega pripeti, pravim: Bog tako hoče!“

Nekaj spominov z mojega pota.

(Konec.)

Meni je pa ostalo še par dni na razpolago, zato sem še nekoliko tam okoli pokolovratil. Ubral sem jo peš iz Radgone proti Apačam, ki so sosednja župnija na zahodni plati, na d snem bregu Mure sicer pa vendar še v graški (sekovski) škofiji. Menil sem, da je to še slovenska župnija, pa je že večinoma nemška, samo par južnih vasi je slovenskih, ki imajo enkrat na mesec slovensko pridigo.

Kam pa naprej? Hotel sem korakati dalje za Muro do Spielfelda, da bi zasledoval jezikovno mejo, pa so me plašili, da bo peš predač, voz se pa ne dobi lahko. Umeril sem jo torej proti jugu, v osrčje Slovenskih goric, k sv. Benediktu. Zakaj pa tako? Če vam povem, da ondi kaplanuje gospod Frančišek Salezij Gomilšek, s katerim me že delj časa prijateljstvo veže in ljubezen do slovenske mladine, za katere probujo je on že toliko storil, potem boste razumeli, zakaj sem jo krenil na to plat.

Oj ti ljubi Sveti Benedikt, kako sem hrepenel po tebi in kako te že težko pričakoval! „Ali je še kaj daleč do Sv. Benedikta? Ali hodim prav?“ — „Do Sv. Benedikta? Prav, prav. Še eno dobro vüro. Ali poznajo naše gospode?“ „G kaplana poznam; zato grem pa tja“ — Pa naj srečno hodijo! — In šel sem naprej. Ko sem pa tolkel že dobre pol ure, bil je „Sv. Benedikt“ še vedno eno dobro vüro

oddaljen; in tako se je zopet in zopet ponavljalo.

Končno se je Sv. Benedikt vendar prikazal. Počastivši v cerkvi Najsvetejše, kakor se spodobi povsod, kamor pridemo, da se najvišjemu Gospodu najprej spoštljivo poklonimo, sem šel iskat duhovnih gospodov. Dobroznani bas gospoda Frančiška se je slišal iz šole. Kmalu sva bila skupaj. „Ti tukaj! Kako vendar prideš k Sv. Benediktu!“ „Iz Maribora po bližnici.“ Seveda g. Salezij ni bil prav nič hud, da sem prišel do njega. „Kako pa kaj gospod župnik, vprašam bolj tiho, ker je on moral še nekoliko v šoli oštati.“ „Blaga duša.“ In res, par trenutkov pozneje sem videl na svoje oči, da ima g. Gomilšek vrlo ljubega in dobrega gospoda „kolega“ za predstojnika. — To je vlč. g. duhovni svetnik Fr. Zmazek. Komaj smo se videli, brž sem bil domač pod župnikovo streho.

Kmalu smo pregledali vse benediške imenitnosti. Prva reč je bila seveda brašno društvo s svojo mladeniško in deklško zvezo pa z Marijino družbo. Branja je pri Sv. Benediktu veliko. Razu društva imajo še veliko časnikov še posebe naročenih; med drugim je tukaj največ „Bogoljuba“ na Štajerskem; zato se je že spodobilo, da sem te svoje znance in prijatelje pogledal, kje da vendar bivajo. Pri tej priliki sem se prepričal, da so Benedičani jako

zavedni in vneti Slovenci, kjer je kaj barvana, je večinoma vse v treh narodnih barvah belo-modro-rdeče, celo železne vezi pod stropom, steklo v oknu, napis nad hišo . . . To so narodnjaki! — Kmalu nato pa hajd k „Svetim trem kraljem!“ Kaj in kje pa je to? Sv. trije kralji so kako četrtingo uro oddaljena, nekoliko na višini stoječa velika in lepa podružnica in obenem božjepotna cerkev, posvečena imenovanim trem sv. možem. Sv. trije kralji so namreč podobni Cerngrobu pri Lekki na Kranjskem. Cerkev velika, kakor malokatera farna, zidana v gotskem slogu in držana v dobrem stanu. Poleg cerkve visok zvonik, iz katerega je lep pogled po prelepih Slovenskih goricah. Kajpada me je g. Gomilšek vlekel tudi gor ter mi na „rešpetin“ kazal svoje toliko ljubljene in toliko sloveče Slovenske gorice. Iz ravnika se lepo vidi: Sv. Trojica, Sv. Anton, Sv. Barbara, Sv. Ana na Krempergu, Negova in ne vem kaj še vse. — Tukaj pri Sv. treh Kraljih je bil eden (če že ne več) izmed tistih štajarskih mladeniških shodov, ki jih tako pogosto in tako slovesno obhajajo, Zares kraj, kakor nalašč vstvarjen zato.

Bila je ravno sobota pred nedeljo in praznikom presladkega Imena Marijinega, in gospoda sta imela svrje opravke, kakor jih tak dan nanese. Pa tudi jaz nisem bil brez njih. Drugi teden je namreč imel iziti „Bogoljub“, in treba je bilo misliti, kaj bomo v tiskarno poslali. Sedel sem torej za mizo in izvlekel iz žepa nekaj papirjev, katere sem nosil seboj že celo dolgo pot, ter začel po njih križati, črtati, popravljati in dostavljati, kakor je že navada teh urednikov, potem pa pisati in pisati, dokler se mi ni zdelo, da bo dosti za eno številko. Nato pobašem skupaj v pismo in zapišem gori, da naj to pošljejo doli proti beli Ljubljani, kjer se bodo že dobili kaki dobri gospodje, ki bodo to reč po tem dalje do konca dognali in uredili, med tem ko bom jaz še nekoliko pokročil po svetu. Vidite, ljubi bogoljubci, tako je urednik vedno in povsod, pa naj hodi po Štajarskem ali Koroškem, po Ogerskem ali po Tirolskem, vedno nekako uprežen, vedno mora misliti naprej, vedno mora svoje brave tako rekoč v mislih in srcu nositi, kaj jim bo podal, kečdar pride tista ura in tisti dan. Neka nevidna duhovna vez veže urednika in njegove brave, kakor mati, naj bo koderkoli od doma, nikoli in nikjer ne pozabi na svoje otroke, ampak ima svoje misli vedno pri njih, nekako podobno je tukaj. Zato pa prijatelji bodimo urednik in naročniki — pa skupaj držimo, drug drugega podpirajmo, in če ni vselej vse prav, pa si malo spreglejmo in potrpijmo!

Tisto nedeljo je imel g. Gomilšek zopet enega tistih svojih „misijenov“, kakršne ima

večkrat, namreč shod in seveda govor na tem shodu v Kapeli. In dobri mož si je precej prizadejal, da bi tudi mene dobil seboj; seveda bi jaz potem ne bil srečao prišel skoz, ampak bi bilo treba na shodu gotovo tudi kaj usta odpreti in katero reči. To sicer ni moja slaba navada, da bi bil rad tiho, kečdar vidim kaj več ljudi skupaj, posebno mladih; ampak ta dan sem bil pa nekoliko trbovraten, in se nisem mogel vdati prijaznemu vabilu, ker ni šlo skupaj z mojim načrtom. In tako sva se tisto popoldne po kosilu ločila kakor svoj čas dobri Abraham in njegov sorodnik Lot, on na levo jaz na desno, ali pa narobe, če hočete; on na vzhod, jaz na zahod. Dobri naš kučegazda, g. župnik in svétnik so bili pa — kakor se mi je že prej na potovanju enkrat primerilo — zopet tako prijazni, da so dali zapreči iskre svoje konjiče; samo da je tokrat šlo veliko dalje kakor pa prvokrat. Vozili smo se skozi Sv. Trojico, ki je nekako srce slovenskih goric, mal pa lep trg z mogočno trostolpno cerkvijo in njej prizidanim frančiškanskim samostanom. Vozeč se ravno pod cerkvijo, do katere vodijo visoke lepe stopnjice, sem toliko skočil razvoz, da si nakratko pogledam lepo cerkev in izročim kratek pozdrav ondi v sveti tihoti bivajočemu nebeškemu Gostu. Ravno pod cerkvijo pa so imeli gasilci neko slavnost. Napis „Gut heil“ in nemške frankfurtarske barve so mi koj razodele, kake barve tički da so to. Je pa že križ na Štajarskem; kakor hitro je malo kakega gnezdeca, ki se imenuje mesto ali trg, že je nemškutar gospodar!

Potem smo šli dalje po lepi cesti in dolini sredi Slovenskih goric skozi trg Št. Lenart, ki je sedež dekanije in tudi nekako središče goric, in še dalje, dalje . . . do Sv. Marjete na Pemici. Velike trume romarjev so nas srečavale, vračajoč se menda z Gore pri Svetem Petru poleg Maribora ali tudi iz Ruš. Romarji, to so pa Štajarci, da jih ni takih! — Pri sveti Marjeti šele sva se poslovila z mojim dobrim voznikom od Sv. Benedikta, kateri mi kakor Slovenske gorice sploh ostane vedno v najboljšem spominu. Seveda, če sem jaz ostal v dobrem spominu, to je drugo vprašanje . . .

Od sv. Marjete pa sem jo mahnil kar peš kako poldruugo uro daleč do prve postaje na južni železnici, do Pemice. Pred Sentibljem in Spielfeldom smo zapustili slovensko zemljo, in zato bo tudi moje povesti zdaj konec; s pripovedanjem o inorodnih krajih vas ne bom dolgočasil. Hotel sem vam le nekoliko slike podati o ljubi slovenski domovini, kolikor sem jo to pet videl.

V nemškem Gradcu, koder sem se mudil le nekaj ur, — da še to omenim — so me najbolj zanimale spovednice v cerkvi misijo-

narjev-lazaristov. Zelo zelo prijazna cerkev je kar zastavljena s spovednicami, — znamenje, da je tukaj pravo pribežališče grešnikov. Nad spovednicami pa je zapisano, kdo je, ki tukaj notri spoveduje in v katerem jeziku se to godi. Poleg nemškega jezika je preskrbljeno tudi za Lahe, Francoze in Madžare. (Tudi v Ljubljani bi ne bil kak tak napis odveč; sicer mora, kakor mi je znano, spovedi željen tujec dolgo vpraševati, je li bi mogel spoved opraviti. V verskem oziru, posebno v oziru spovedi, je treba ljudem postreči in nasproti priti, ker ta reč — spoved — gre že sama ob sebi bolj s težavo, torej se morajo druge težave kar moč odstraniti). Preskrbljeno je pa tudi za Slovence. Trije slovenski gospodje so ondi: gg. Dr. Zdešar, Birk in Šmid. G. Zdešar ima kar cele litanije jezikov napisane na svoji spovednici: slovensko, hrvaško, nemško, laško. G. Birk pa kratko in edino: slovensko! Obiskal sem tega g. Birka (Zdešarja ni bilo doma). To je tudi eden tistih, ki jim ta svet ne dopada. Prej je s stolne prižnice v Ljubljani učil in spreobračal Ljubljance, dokler ni meni napravil prostora, katerega sem pa medtem zopet drugemu prepustil, potem pa je tudi obrnil hrbet Ljubljani in svetu ter šel v samostan. Govorila sva največ o verskih razmerah graških Slovencev, katerih je takoj zelo veliko; kakšni kristjani da so in kako je kaj zanje preskrbljeno. To je jako važno poglavje. V to poglavje tudi spada, kar mi je kmalu potem na potu iz Gradca do Budimpešte pripovedal gospod kaplan iz Köflacha, kjer je velik rudnik. Tam je 6000 slovenskih delavcev, ki so skoro vsi socialni demokratje (!) — Pa ni časa, da bi o teh žalostnih razmerah dalj časa razmišljevali; goverili bomo pa o tej važni zadevi še prihodnje leto in morda še večkrat.

Torej v Budimpešti! Po kaj pa tako daleč, noter v Budimpešto, me boste vprašali. Nevem, ali bi vam povedal ali ne, ker gotovo mi bo marsikdo zameril. Pa hodi katoliški duhovnik in celo urednik „Bogoljuba“ po tako pregrešnih potih. (Vsaj tako se nam je že nekje očitalo!) No, pa bom vendar povedal, četudi komu ne bo prav. V Budimpešti smo se sešli

možje raznih narodov in raznih stanov — bil je tako imenovan mednarodni shod, Slovenci smo bili štirje — torej možje, kateri so tako nevšečni, da jim ni prav, da bi ljudje toliko pijančevali po svetu. Pa so prišli posvetovat se med seboj, kako bi se dala ta nezmernost kaj omejiti in zabraniti. No, vidite, to je bil tisti greh, ki smo ga bili storili, in ki nam ga je pikro očital neki slovenski list! Ko bi tili mi med tem časom kje popivali, bi si gotovo ne bili večje zamere nakopali. — Takih velikih shodov je bilo že več po večjih mestih; kajti tudi drugod, skoro po vsem svetu čutijo, in ne samo duhovni, ampak tudi drugi za blagor ljudstva vneti m. žie s strahom opazujejo, kako nezmernost čl. veštvo vodi v pogubo, časno in večno. Zborovanje je trajalo celih pet dni in smo slišali velike učenih govorov. Tudi Slovenci nismo bili tiho. — Budimpešta je veliko in lepo mesto, katero smo si mimogredé tudi ogledali, to je gotovo, pa tega ne bom popisoval, ker tudi to sem storil že v „Slovincu“.

Po peterih dneh tamošnjega bivanja in zborovanja sem se pa odpeljal naravnost proti domu, in sicer po drugi, najbližji poti, ob dolgem in lepem Blatnem jezeru, čez Medžimurje, ter pri prijaznem a narodnem trgu Središču zopet dospel na slovenska tla.

Prišedši domu na Kranjsko, sem seveda najprej pogledal, če — Zapoge še stojé. In res, vse je bilo pri starem, vse živo in zdravo, vse brez nesreče. Hvala za to Bogu, sv. Miklavžu in gospodom, ki so med tem varovali mojih 275 ovac, da bi se katera ne zgubila!

In zdaj, po treh mesecih, takoj iz svojega samotnega kotička še enkrat tople pozdravljam vse kraje, katere sem videl, in še bolj tople vse ljudi, kateri ondi stanujejo, zlasti pa vse bralce, naročnike, prijatelje in podpornike „Bogoljuba“. Bog ohrani vse, in blagoslavljalj celo našo domovino!

Prihodnji leto, to je čez štirinajst dni, kakor sem že obljubil, se pa vidimo v cesarkem mestu, na Dunaju.

V Zapogah, na Sveti dan zvečer ob pol dvanajstih. Urednik.

V Lincu je začel izhajati nov katoliški časopis v nemškem jeziku. Imenuje se „Elizabetni list“. Namenjen je krščanskim materam in vzgojiteljicam.

Zoper katoliški zakon. Na Dunaju se je sestavil poseben odbor brezverskih državnih poslancev, ki bo deloval na to, da se uvede ločitev katoliškega zakona. V tem odboru so nekateri možje, ki ne poznajo zakonske zvestobe in ki jim je svetost zakona deveta briga. Začeli so razpošiljati po vseh krajih in deželah avstrijskih posebne pole, da se podpišejo vsi tisti, ki so za ločitev. Radovedni smo, kaj bodo opravili pri kranjskih liberalcih. Vsi katoličani bodo morali iti v boj proti satanski nakani sovražnikov sv. Cerkve.

Katoliška Cerkev v Ekvadorju. Žalostno je stanje katoliške Cerkve v južnoameriški republiki ekvadorski Vse naprave, ki jih je ustanovil nepozabni predsednik Garcia Moreno, katerega so framazoni umorili, je sedanja vlada zatrla. Sedaj deluje na to, da popolnoma

iztrebi vsak verski pojav. V šolah je prepovedano poučevati verouk. Pričel se je boj zoper redovnike, češ, da so „nevarni tujci.“ V kratkem bodo izgnani vsi redovniki in redovnice iz dežele. Katoličani imajo samo en dnevnik in še ta je malo razširjen.

Posvečevanje nove stolnice v Indiji. 19. novembra so posvetili v mestu Kolinu novo stolnico. K tej slovesnosti je došlo deset nadškofov in škofov, med tem patriarh iz Goe. Ta slovesnost je jako ugodno vplivala na vse navzoče katoličane, a tudi na protestante in pagane. Slovesnost se je pričela ob 5. zjutraj in trajala do 1 popoldne. A kljub veliki vročini 92 stopinj F. je ljudstvo vstrajalo. Cerkev je 300 črevlja dolga in ima 3 ladije.

Rusko-poljskim škofom je poslal sv. oče Pij X. posebno pisanje, v katerem jih opominja, naj pomirljivo delujejo in vplivajo na vernike, da skore poneha med njimi upernost proti ruski vladi, kar tako škoduje katoliški Cerkvi.

Umeščen je bil za župnika v Št. Lovrencu ob Temenici ondotni župni upravitelj č. g. Antoa Oblak.

Hud boj so začeli liberalni Lahi zoper veleč. g. kanonika goriške stolnice dr. Sedeja, ker se čuje, da utegne postati nadškof goriški. So povsod enaki liberalci; v cerkev

ne hodijo, a svoje nosove vtikajo v vse cerkvene zadeve.

Poselsko društvo sv. Marte je priredilo sv. Šefana dan svojim članicam v lastnem domu skromno božičnico. Društvene pevke so pred jaslicami in lepo ozaljšanim božičnim drevescem zapele več ljubkih božičnih pesmic.

Po kratkem nagovoru gospodinje Ivanke Vrh nam je gospod predsednik govoril o pomenu božičnega drevesca. Nato je druga članica deklamovala Medvedovo: „V božični noči.“ Po malem obdarovanju so se razšle članice vse zadovoljne in vesele, da se je ta tiba slavnost tako lepo izvršila.

Iz Trsta poročajo, da je za novega župnika pri sv. Jakobu namesto vpokojenega gospoda Hrovatina prezentiran č. g. Anton Vattovaz.

V Kropi je umrla pretečeni teden obče spoštovana gospodinja Marija Gašperšič, ki je bila vzor katoliške žene. Pri njenem pogrebu je bila zastopana vsa župnija. Naj počiva v miru!

Kandidat za djakovsko škofijo. Nekateri hrvaški listi poročajo, da utegne postati djakovski škof poslanec in opat Martinac.

Častivci presvetega Rešnjega Telesa bodo poneči med 4. in 5. januarjem molili presveto R. Telv v cerkvi sv. Jakoba. Molila se bode 22. ura: za praznik rojstva Gospodovega. Uljudno so povabljeni vsi krščanski možje in mladeniči, da bi se v novem letu zopet marljivo udeleževali nočnega češčenja. — Vsem častivcem presv. R. Telesa prav srečno in veselo novo leto!

* * *

Iz raznih krajev. Srčno zahvalo izrekajo tem potom Marijine družbe in hvaležni župljani z dosedanega mesta odišlim gospodom: č. gosp. župniku Maierhoferju z Gozdanja na Koroškem, č. g. žup. upravitelju I. Žagarju iz Št. Lorenca ob Temenici, č. g. Karolu Cuku iz Smlednika, č. g. Fr. Kimovcu z Bleda, č. g. M. Ahačiču iz Radeč pri Zidanem mostu. Vsem gospodom, ki so vrlo delovali iskrena zahvala, hvaležen spomin in božji blagoslov na novih mestih!

Iz Starega trga pri Ložu. Zopet eden — smo si mislili, ko smo zvedeli, da je preminul 22letni Janez Mlakar iz Dan, član naše mladeniške Marijine družbe. Res hud udarec za mlado družbo, ki je v enem letu izgubila 4 svoje člane in lahko rečemo — najboljše. Pokojni Janez je bil skozinskoz vzgled pravega Marijinega otroka. Za družbo ni maral nikdar. Njegovo največje veselje je bilo branje. Prav posebno se je za-

nimal za gledališke predstave, in je pri njih trikrat nastopil kot igralec. Bil je mirnega značaja, a kljub temu neustrašen, kadar je šlo za dobro stvar. To je pokazal najlepše s tem, da se je izmed vseh danskih fantov le on sam vpisal v Marijino družbo. Z njim je izginil zadnji član mladeniške Marijine družbe v tej vasi. Da bi nam vendar pokojni izprosil pri Bogu sebi podobnih naslednikov — zvestih sinov Marijinih tudi v njegovi rojstni vasi! — Pogreba se je udeležila mladeniška Marijina družba z zastavo. Tovariši so mu zapeli v zadnje slovo dve pesmi: doma pred hišo žalosti in na pokopališču. Počivaj mirno, o blagi Janez, ter prosi za nas!

Sv. Križ pri Belih vodah na Štaj. Tekom leta je, prejel v tej cerkvi do 30 tisoč in še več pobožnih romarjev sv. obhajilo. Največ jih je očistilo svojo vest na rožnovensko nedeljo, bilo je obhajancev čez 16 tisoč (?). Posebno radi so prihajali semkaj Kranjci, Korošci, pa tudi Štajerci od vseh strani, katere so čestokrat spremljali dušni pastirji. Videti pa je bilo tudi romarje z Dunaja, Ogerskega in celo iz daljne Italije. Posebno ginljivo je bilo videti, da so se posebno mladeniči in dekleta zanimali za to božjo pot, in vsi prav spodbudno opravili svojo pobožnost. Nad vse ginljivo pa je bilo, ko so se prišli bližnji fanje-vojaki poslavljati od Sv. Križa in opraviti svojo pobožnost tik pred odhodom v vojaško službo. Le tako naprej vrli mladeniči in dekleta, saj častite s tem Sv. Križ, ki je še naše edino upanje zdaj v vihnem življenju kakor ob smrtni uri. Pridite radi vi Marijini sinovi in hčere, če možno tudi skupno z Vašimi čč. duhovnimi pastirji. Pristrčno boste sprejeti na čez 1000 m visokem griču, katerega si je odločil Jezus sam v češčenje svojega sv. križa. Pristopite pa tudi radi k vam že znani družbi „za olepšanje romarske cerkve sv. Križa pri Belih vodah“, katera — Bogu hvala — prav lepo napreduje. Saj boste s tem okinčali romarsko cerkev, ki je na štajersko-koroško-kranjski meji najbolj čislana in obiskovana božja pot. Drugo leto se pričnejo romarski shodi na dan sv. Gregorja, kateri dan bo imela tudi gori imenovana družba svoj redni občni zbor. Za olepševanje Sv. Križa pri Belih vodah je darovala Jozefa Bastl. Bog ji obilo povrne in in daj mnogo posnemalec! (Za kliše Vaše cerkve Vam bomo hvaležni. Op. ur.)

Iz Kranjske gore. Trpin, a vendar v svojem trpljenju ves udan v voljo božjo je duhovnik v p. č. g. Jožef Pečar, živeč v Kranjski gori na Gorenjskem. Dne 18. novembra t. l. je minilo 30 let, kar je bil zadet od mrtvouda. Od tedaj ne more niti hoditi, niti se sam hraniti. Njegove znanice in prijatelje bo zanimalo ako izvedo, da gospod še živi in da je sicer, dasi že v letih, po duhu svež in čil. Duhovnemu trpinu želimo ob 30 letnici trpljenja vztrajnost v prenašanju.

Iz Boštanja. Pri nas smo zgubili oba častita gospoda župnika Fr. Hiersche-ta in gosp. kaplana M. Pečariča. Oba sta bila zelo goreča, in posebno spodbudno z nami častila presv. Rešnje Telo ter radostno delila sv. zakramente. G. kaplanu se še posebe zahvaljuje Mar. družba za vso skrb in ves trud, ki so ga ž njo imeli. Da bi se enkrat sešli v večnosti, kjer ne bo ločitve!

Ta številka se je zopet malo zakasnila zaradi preoblega dela v tiskarni. Prosimo oproščenja.

Ódpustki meseca januarja 1906.

Da dobimo odpustke, moramo: 1. imeti namen, da se hočemo odpustkov udeležiti; 2. biti moramo v milosti božji; in 3. opraviti moramo dobra dela, ki jih Cerkev ukazuje za odpustke. — Ukazuje pa navadno Cerkev za *popolni* odpustek: izpoved in sv. obhajilo in molitev v namen svetega očeta. Če je treba v namen sv. očeta moliti v določeni cerkvi, je to vselej posebe povedano.

1. *Ponedeljek. Novo leto.* Popolni odpustek: a) *tretjerednikom* v redovni cerkvi, kjer te ni, pa v farni cerkvi; b) *udom bratovščine sv. R. Telesa*, v bratovski cerkvi, če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi; udje *bratovščine presv. Srca Jezusovega* dobé popolni odpustek proti navadnim pogojem danes ali pa prvo nedeljo; c) *udom bratovščine prečistega Srca Marijinega*; d) *udom družbe sv. Družine*.

4. *Četrtek, I. v mesecu.* Popolni odpustek *udom brat. sv. R. Telesa* v bratovski cerkvi, če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

5. *Petek, I. v mesecu.* Popolni odpustek vsem vernikom, ki gredo k izpovedi in svetemu obhajilu, nekoliko premišljujejo dobrotljivost presvete Srca Jezusovega in molijo v namen svetega očeta.

6. *Sobota. Sv. Trije kralji.* Popolni odpustek: a) *tretjerednikom* v redovni cerkvi, kjer te ni, pa v farni cerkvi; b) *udom bratovščine naše ljube Gospé presv. Srca* v bratov. cerkvi; c) onim, ki nosijo *višnjevi škapulir*; d) *udom bratovščine sv. rožnega venca* v bratovski cerkvi; e) *udom družbe svete Družine*; f) *udom bratovščine za duše v vicah* danes ali v osmini.

7. *Nedelja, I. v mesecu.* a) *Udom bratovščine sv. rožnega venca* trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo v namen svetega očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom; b) popolni odpustek onim, ki nosijo *višnjevi škapulir*; c) vsem vernikom, ki gredo k izpovedi in svetemu obhajilu, nekoliko premišljujejo dobrotljivost presvete Srca Jezusovega in molijo v namen svetega očeta.

14. *Nedelja. Presv. Ime Jezusovo.* V Avstriji dobe popolni odpustek *vsi verniki*, ki ta dan ali v sedmih naslednjih dneh gredo k izpovedi, svetemu obhajilu in so pri maši in molijo v namen sv. očeta.

16. *Torek Sv. Berard in tov. Tretjerednikom* popolni odpustek kakor 6. dan t. m.

21. *Nedelja. Praznik sv. Družine.* Popolni odpustek *udom družbe sv. Družine*.

23. *Torek. Zaroka Marije device.* Popolni odpustek *udom družbe sv. Družine*.

25. *Četrtek Izpreobrnitev sv. Pavla.* Popolni odpustek *udom bratovščine preč. Srca Marijinega*.

28. *Zadnja nedelja v mesecu.* Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupaj molijo sv. rožni venec.

30. *Torek. Sv. Hijacinta.* Popolni odpustek *tretjerednikom*, kakor 6. dan t. m.

Darovi.

Za odkup sužnih otrok. Neimenovan z Rečice 250 K. — Za najpotrebniše misijone: gospa Terezija Gogala v Kranju 10 K. — Za gobovce na Madagaskarju neimenovana 20 K.

**Kupite!
Naročite!**

1. Nova pravila **Marijinih družb.**
2. Sprejemnice in pravila ter vpisovalne pole **družbe treznosti.**
3. „**Slava Mariji** ob tristoletnici Marijinih družb“, spominska knjižica.
4. „**Ura moliti** Jezusa v presv. Zakramentu“. (Molitve obdane z odpustki za duše v vicah.)

Vse to se dobi v Ničmanovi prodajalni (Katol. tiskovnega društva) v Ljubljani, Kopitarjeve ulice.

IVAN KREGAR

pasár in izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Ljubljana, Poljanska cesta 15
(blizu Alojzijevejšča)

se priporoča v izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode in orodja

iz zanesljive kovine po uzorcih ali lastnem načrtu v poljubnem slogu. — Staro posodo popravi in prenovi, posrebrni in pozlati; v ognju pozlatuje tudi strelodvodne osti, vse po priznani najnižji ceni.

Po naročilu veleč. gospoda Andr. Cebaškega izvršil je za stolno cerkev ljubljansko krasen, bogato pozlačen in ornamentiran lesteneč v renesančnem slogu.

? Ali že imaš ? te-le knjige ?

Križev pot za Marijine otroke dobiš za 20 vin. Če jih vzameš 50 vkup, pa vse za 7 K.

„**Vodilo**“ za Marijine družbe je ravnokar izšlo v novi šesti izdaji. Ker obsega tudi najpotrebnejše mašne in druge molitve, služilo bo to vodilo prav dobro kot molitvenik za moške. Stane v platnu vezan z rudečo obrezo 60 v., po pošti 10 v več.

Molitvenik „**Najboljša mati**“ ima v tretji izdaji skoro trikrat toliko branja kakor pa v prvi. Vsak častivec M. in J. Srca ga ima rad. — Ta molitvenik in še „Vodilo“ zraven, oboje tiskano s tako velikimi črkami, da lahko bero vsake oči, velja le toliko, kolikor velja drobnočrkni molitvenik tudi sam zase; namreč v platnu rud. obr. K 1.50, v usnju, zlati obrezi K 2.— in v najbolj lepi vezavi K 3.—, po pošti 20 vin. več.

Vse te knjige dobiš pri vseh knjigotržcih, posebno v prodajalni **Katol. tisk. društva v Ljubljani**, Kopitarjeve ulice št. 2 in pri založniku **Fr. Bleiweisu** v Lešah, p. Trzič

„Katoliška bukvarna“

in

prodajalna „**Katol. tisk. društva**“
v Ljubljani

priporoča nova oficijelna molitvenika:

Šolski molitvenik

po katekizmu in obrednih knjigah.
Spisal dr. **Gregorij Pečjak**, katehet
v Ljubljani.

Cena: rudeča obreza 80 vin., zlata obreza K 1.20; pri naročilih na posamezne izvode po pošti 10 vin. več.

Večno življenje.

Molitvenik po katekizmu in obrednih knjigah.

Spisal dr. **Gregorij Pečjak**, katehet
v Ljubljani.

Cena: rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.60; posamezni izvodi po pošti 10 vin. več.

Častiti gospodje kateheti dobijo pri skupnih naročilih na 10 izvodov en izvod brezplačno; na vsakih 20 izvodov pa damo po tri iztise kot nameček.

Žrtev spovedne molčečnosti

Vrlo zanimiva resnična povest iz najnovejše dobe na Francoskem. Knjiga v obsegu 261 strani stane s poštnino vred K 2.10 in se dobiva v **Katoliški Bukvarni v Ljubljani**.

„Slava Mariji“

Ob 300 letnici ustanovitve
prve Marijine družbe na Kranjskem.

Založilo osrednje vodstvo Marijinih
družb na Kranjskem.

Dobiva se v „**Katoliški bukvarni**“ in prodajalni „**Kat. tiskovnega društva**“ v Ljubljani.

Izvod stane 40 vin., po pošti
13 vin. več.